

EDUKAFARM.CZ – ZDROJ AKTUÁLNÍCH INFORMACÍ O FARMAKOTERAPII

Pro většinu lidí, kteří chtějí být rychle informováni, jsou elektronické zdroje informací něčím dnes zcela běžným. Je skutečně jednoduché zadat do internetového vyhledávače hledaný pojem a využít k nalezení informací bohatou nabídku stránek zpracovávajících danou problematiku. Ale právě v této zdánlivě jednoduchosti je háček. V množství „zaručených“ informací, které nabízí Internet, je snadné se ztratit – chybí kritéria věrohodnosti, a proto jsou internetové informace někdy doslova zavádějící. Zavaluje nás nivelizující záplava sdělení, chybí hierarchie, oddělení důležitého od nadbytečného. Tento zmatek panuje často i na zdánlivě odborných webových stránkách: je dán tím, že je leckdy plní lidé, kteří sami nejsou odborníky, ale jen mechanicky přesunují informace odněkud někam. Internet je v tomto směru demokratické médium, i se všemi zápornými rysy – každý může v jeho rámci publikovat, co se mu zlíbí. Jak tedy odlišit kvalitní odborné stránky od těch, které si na odbornost jen hrají?

Významnou úlohu plní vydavatel, který stojí za webovými stránkami. Společnost Edukafarm má dlouholeté zkušenosti v předávání informací z oblasti farmakologie i medicíny. Edukafarm pracuje se špičkovými odborníky z různých oborů. K šíření odborných informací používá několik způsobů: semináře, časopisy pro farma-

MUDr. Pavel Kostiuk, CSc. Edukafarm, Praha

Pro odborníky v jakémkoli oboru je důležité být „up-to-date“ – udržovat svou kvalifikaci na současné úrovni. Ke splnění tohoto požadavku je nezbytný stálý přísun odborných informací. Pro farmacii a medicínu to platí v maximální míře: aktuální informace o farmakoterapeutických postupech, změnách indikací, o nových léčivech a dosud neznámých účincích léčiv zavedených (účincích nežádoucích, ale často i přínosných) – to vše je důležité pro kvalifikovanou činnost farmaceuta i lékaře. Sledovat tento leckdy převratný vývoj v nespočetných stránkách tištěných médií není v silách jednotlivce. Právě tady je místo pro získávání odborných informací „on-line“.

ceuty (FarmiNews), pro lékaře (MediNews) i pro veřejnost (Léky a lékárna). K těmto tištěným médiím přistupuje od roku 2003 webový portál **EDUKAFARM.CZ** (www.edukafarm.cz), zaměřený na publikaci aktuálních informací z oblasti farmakoterapie. Za tímto portálem stojí odborníci s bohatými zkušenostmi v publikování v tištěných a elektronických médiích. Základní koncepcí

portálu je kvalifikovaný výběr informací z oblasti farmakoterapie s důrazem na aktuálnost a přínos, nikoli na kvantitu. **EDUKAFARM.CZ** přináší jen podstatné informace – novinky v oblasti léčiv, aktualizovaná doporučení pro léčbu nemocí a podobně. Na stránkách je také možno přihlásit se k zaslání novin – upozornění na nově publikované články elektronickou poštou. Portál je členěn přehledně do několika rubrik, obsahuje i plán seminářů Edukafarmu s elektronickou přihláškou. Na jednotlivé semináře Edukafarmu navazuje na webu i rubrika tematicky souvisejících testů, jejichž vyplněním je možno si ověřit znalosti v oblasti farmakoterapie. Při vyplňování testu si lze na webu otevřít seminární syllabus, a danou problematiku si tak připomenout a zopakovat. Testy jsou automaticky bodově hodnoceny a po nashromáždění určitého počtu bodů obdrží řešitel mailem certifikát, který jej opravňuje k získání kreditů od České lékařské komory v rámci celoživotního vzdělávání.

Pracovníci portálu **EDUKAFARM.CZ** sázejí na odborný výběr, přínosnost a aktuálnost informací, které čtenářům umožňují být „up-to-date“, aniž by byli zahlcováni čímkoli nepodstatným. Těšíme se, že se to i nadále bude dařit ve spolupráci s vámi, čtenáři, kteří vědí, že zárukou profesionality je neustálá aktualizace odborných znalostí.

MOHOU PŘÍSPĚT STATINY KE KONTROLE KREVNÍHO TLAKU? - NOVÁ STUDIE

Studie byla publikována v časopise *Blood Pressure*. Cílem bylo zjistit, zda podávání atorvastatinu ovlivňuje hodnoty krevního tlaku (TK) u normolipidemických pacientů s esenciální hypertenzí a zda tento účinek je spojen s působením na některé další parametry, např. markery endoteliální funkce a oxidativního stresu. Ve studii, která trvala 3 měsíce, byli pacienti (hypertonici léčení antihypertenzivou) randomizováni na podskupinu, ve které byl k původní antihypertenzní léčbě přidán atorvastatin (80 mg/den), a kontrolní skupinu, v níž statiny podávány nebyly. Krevní tlak byl pacientům měřen ambulantně tonometrem s celodenním záznamem hodnot. Z dalších parametrů byla vyšetřována hladina prostacyklinového metabolitu 6-keto-PGF(1alfa), sérová hladina oxidu dusnatého a hladina protilátek proti oxidativně modifikovanému lipoproteinu o nízké hustotě (ox-LDL).

HLAVNÍ VÝSLEDKY STUDIE

Průměrný pokles tlaku ve skupině atorvastatinu byl u systolického TK v průměru 5,7 mm Hg a u diastolického tlaku 3,9 mm Hg. Hypotenziv-

MUDr. Pavel Kostiuk, CSc. Edukafarm, Praha

V posledních letech se objevují studie, které dokládají, že statiny kromě hypolipidemizujícího působení mají ještě další prospěšné účinky. V nejnovější studii se autoři zabývali otázkou, zda atorvastatin přispívá u pacientů s hypertenzí ke kontrole krevního tlaku.

ní účinek atorvastatinu byl nezávislý na jeho hypolipidemizujícím účinku. Ve skupině pacientů, kteří atorvastatin nedostávali, nedošlo k významnější změně v hodnotách krevního tlaku ani ke změnám v dalších sledovaných parametrech. Ve skupině atorvastatinu pokles hodnot TK koreloval se vzestupem hladiny NO a poklesem protilátek proti ox-LDL.

Výsledky ukázaly, že podávání atorvastatinu pacientům se standardně léčenou hypertenzí vedlo ke snížení hodnot systolického i diastolického krevního tlaku nezávisle na hypolipidemizujícím účinku. Pokles TK byl ve vztahu

ke vzestupu koncentrace NO a parametrům oxidativního stresu. Tyto parametry by podle autorů mohly být součástí mechanismů, kterými atorvastatin přispívá k poklesu krevního tlaku. Výsledky této studie jsou v souladu s výsledky některých dřívějších studií, v kterých se také projevilo hypotenzivní působení těchto léčiv – ve studii z roku 2007 zdvojnásobovalo užití statinů pravděpodobnost dosažení cílového TK a ve studii z roku 2005 atorvastatin signifikantně zlepšoval hodnoty krevního tlaku a umožňoval lepší kontrolu hypertenze. Výsledky těchto studií potvrzují prospěšné působení statinů u pacientů, kteří kromě dyslipidemie mají i zvýšené hodnoty krevního tlaku.

Literatura

Kuklinska AM, Mroczo B, Musoal WJ, et al. Influence of atorvastatin on blood pressure control in treated hypertensive, normolipemic patients – An open, pilot study. *Blood Press* 2010 Jan 14. [Epub ahead of print].

King DE, Mainous AG 3rd, Egan BM, et al. Use of statins and blood pressure. *Am J Hypertens* 2007;20:937–41.

Kanbay M, Yxildirir A, Bozbas H, et al. Statin therapy helps to control blood pressure levels in hypertensive dyslipidemic patients. *Ren Fail* 2005;27:297–303.

